

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет дизайну і мистецтва
Кафедра кіно і телебачення**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Авторські та суміжні права**

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми
Рівень вищої освіти

02 «Культура і мистецтво»
021 «Аудіовізуальне мистецтво і виробництво»
Аудіовізуальне мистецтво і виробництво
перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
доцент кафедри кіно і телебачення кандидат наук із державного управління Даниленко Сергій Анатолійович	093-547-92-97	dsa1970@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Авторські та суміжні права – є вибірковою навчальною дисципліною загальної підготовки вільного вибору здобувача вищої освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

Знання авторських та суміжних прав має важливе значення для здобувачів, які пов'язують свою подальшу професійну діяльність у сфері аудіовізуального виробництва. Теоретична та практична підготовка у сфері авторських та суміжних прав спрямована на знайомство із питаннями інтелектуальної свободи, правового регулювання на результати творчої діяльності та набуття практичних навичок для вирішення конкретних юридичних ситуацій. Творча діяльність або просто творчість – це цілеспрямована діяльність внаслідок якої створюється щось якісно нове, що вирізняється оригінальністю, неповторністю та суспільно-історичною унікальністю. Результат творчої діяльності, який відповідає вимогам законодавства, є об'єктом права інтелектуальної власності, яке закон закріплює за творцем. Цим результатом є втілений в об'єктивній формі аудіовізуальний продукт, який, залежно від змісту називають літературним або художнім твором, винаходом, корисною моделлю, промисловим зразком.

Метою Авторських та суміжних прав як навчальної дисципліни є формування у здобувачів цілісної системи знань про правову охорону об'єктів авторського права (творів науки, літератури і мистецтва) та об'єктів суміжних прав (виконань, фонограм, відеограм, передач організацій мовлення). Об'єкти авторського права є результатами інтелектуальної творчої діяльності людини, які активно використовується майже в будь-якій господарській, в тому числі комерційній, діяльності (науковій, проектній, ІТ, дизайнерській, архітектурній, інженерній, медичній, рекламній тощо). Активне використання об'єктів авторського права і суміжних прав в особистій сфері життя та у господарській діяльності свідчить про необхідність вивчення правових засад набуття цих прав, їх практичної реалізації та захисту від можливих порушень.

Передумови для вивчення дисципліни (наприклад, перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше, тощо) Дисципліна є основоположним курсом у ряду дисциплін, скерованих на набуття знань, умінь і навичок практичної роботи над власним проектом. Теоретичний матеріал дисципліни у значній мірі ґрунтується на знаннях, вміннях та навичках, які здобувачі набувають під час вивчення таких дисциплін, як «Кіно-телережисура», «Технології кінотелевиробництва», «Операторська справа та основа монтажу», «Авторські проекти на телебаченні» і спрямований на поглиблення знань з теорії та практики телевізійного виробництва, що стане основою професійної підготовки майбутніх фахівців аудіовізуального мистецтва і виробництва. Здобута здобувачами у ході вивчення навчальної дисципліни система знань, умінь і навичок стане теоретичним та практичним підґрунтям для виробництва власних аудіовізуальних творів.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Авторські та суміжні права» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в аудіовізуальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій аудіовізуального мистецтва характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК6. Здатність генерувати нові технологічні ідеї кінотелевиробництва.

ЗК12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні та наукові цінності і досягнення суспільства.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК2. Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчо-виробничій діяльності.

ФК6. Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого спектру міждисциплінарних зв'язків.

ФК15. Вміння опрацювати мистецтвознавчу літературу, узагальнювати та аналізувати творчий матеріал

Навчальна дисципліна «Авторські та суміжні права» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (ПРН)**, передбачених освітньою програмою:

ПРН7. Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.

ПРН8. Забезпечувати підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.

ПРН10. Оформлювати виробничу документацію (заявка, календарно-постановочний план, кошторис, авторські угоди тощо).

ПРН11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.

ПРН19. Сприймати новітні концепції в сфері аудіовізуального мистецтва та свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями в своїй виконавській діяльності.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. На понятійному рівні – основних категорій, понять змісту дисципліни «Авторські та суміжні права» та її структури, основних теоретичних, нормативно-правових засад, прав, обов'язків та гарантій у сфері володіння, користування та розпорядження об'єктами авторського права;

Системи законодавства, що регулює відносини у сфері авторського права і суміжних прав; умов правової охорони творів та об'єктів суміжних прав;

Підстав набуття авторських і суміжних прав;

Умов правомірного використання об'єктів авторського права і суміжних прав;

Видів договорів на розпорядження майновими авторськими і суміжними правами, а також вивчення видів порушень авторських і суміжних прав та способів і порядку захисту;

2. Знати і використовувати у професійній діяльності складові систем охорони об'єктів авторського і суміжних прав в нормах законодавства України, а також складові міжнародної системи охорони об'єктів авторського і суміжних прав;

Використовувати в роботі алгоритм правової охорони об'єктів авторського і суміжних прав, прав та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти авторського і суміжних прав.

Уміння:

3. Використовувати науково-теоретичних знань з інтелектуальної власності, користуватися патентною інформацією та здійснювати елементарні патентні дослідження. Вміти подавати заявки на винахід та процедурою проходження поданих матеріалів

4. Визначати та розкривати основні поняття, категорії, напрями розвитку і вдосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності за умов ринкової економіки і правової держави.

5. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо доцільності використання тих чи інших форм охорони авторських і суміжних прав.

6. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження з метою формування навичок щодо обрання найбільш оптимальних способів захисту авторських і суміжних прав.

Навички:

7. Авторський підхід до створення уявних законів часу та простору у власному аудіовізуальному творі;

8. Оцінювання достовірності інформації та надійності джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності щодо аналізу окремих інститутів інтелектуальної власності із використанням відкритих баз даних у мережі Інтернет, відповідних реєстрів, інформаційних матеріалів Національного органу інтелектуальної власності тощо.

9. Генерування нових ідей та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг щодо правової охорони авторських прав,

зокрема із використанням судових реєстрів іноземних держав, міжнародних реєстрів об'єктів інтелектуальної власності. Уміти надавати консультації щодо захисту авторських і суміжних прав із використанням дистанційних форм комунікації.

10. Використання передових знань і методик в сфері охорони авторських і суміжних прав у процесі правотворення та правозастосування інститутів приватного права.

11. Проведення порівняльно-правового аналізу окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу, враховуючи положення та вимоги Угоди про асоціацію із необхідністю вироблення практичних навичок щодо вдосконалення механізмів правової охорони авторського і суміжних прав в Україні.

12. Практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування шляхом вироблення навичок із підготовки та оформлення заяв, клопотань, претензій необхідних для швидкого та оперативного реагування на факти порушення авторських і суміжних прав.

13. Розв'язання складних задач правозастосування у різних сферах професійної діяльності

(діяльність в сфері представництва захисту прав інтелектуальної власності, патентних повірених, юрисконсультів, суддів тощо)

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
3	90	28	28	34	4	8	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	лекційні заняття	практичні заняття	самостійна робота
Тема 1. Поняття, основні завдання, функції, принципи та джерела авторського права.	6	2	2	2
Тема 2. Еволюція авторського права і суміжних прав.	6	2	2	2
Тема 3. Суб'єкти та об'єкти авторського права.	6	2	2	2
Тема 4. Зміст та умови дії авторського права.	6	2	2	2
Тема 5. Виникнення та реєстрація авторського права.	6	2	2	2
Тема 6.. Розпорядження майновими авторськими правами.	6	2	2	2
Тема 7. Охорона суміжних прав виконавців, виробників фонограм, виробників відеограм та організацій мовлення.	6	2	2	2
Тема 8: Колективне управління авторськими та суміжними правами.	6	2	2	2
Тема 9: Правові основи захисту авторського права і суміжних прав.	6	2	2	2

Тема 10: Міжнародні аспекти охорони авторських та авторських прав.	6	2	2	2
Тема 11: Специфіка створення і використання об'єктів авторського права під час виготовлення телепередач.	6	2	2	2
Тема 12: Майнові і особисті немайнові права автора.	6	2	2	2
Тема 13: Авторський договір.	6	2	2	2
Тема 14: Спори в галузі авторського права і суміжних прав.	12	2	2	8
Усього годин	90	28	28	34
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЗАЛІК				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, здобувачі отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Семестр 8. Змістовий модуль 1. Законодавство України з питань інтелектуальної власності Тема 1. Розвиток аудіовізуальної сфери та креативна економіка. Поняття, основні завдання, функції, принципи та джерела авторського права. 1 Місце авторського права серед прав інтелектуальної власності. 2 Поняття авторського права. 3. Основні завдання та функції авторського права.	2
2	Тема 2: Еволюція авторського права і суміжних прав 1. Виникнення та розвиток авторського права 2. Розвиток суміжних прав 3. Становлення системи правової охорони авторського права і суміжних прав в Україні .	2
3	Тема 3: Суб'єкти та об'єкти авторського права. 1. Елементи авторсько-правових відносин. 2. Суб'єкти авторського права. 3. Поняття та ознаки об'єкта авторського права.	2

4	Тема 4: Зміст та умови дії авторського права. 1. Зміст авторського права 2. Особисті немайнові права автора. 3. Майнові права авторів.	2
5	Тема 5: Виникнення та реєстрація авторського права. 1. Виникнення авторського права. 2. Презумпція авторського права. 3. Реєстрація авторського права.	2
6	Тема 6: Розпорядження майновими авторськими правами. 1. Поняття авторського договору.. 2. Зміст авторського договору 3. Види авторських договорів.	2
7	Тема 7: Охорона суміжних прав виконавців, виробників фонограм, виробників відеогам та організацій мовлення. 1. Суб'єкти суміжних прав. 2. Об'єкти суміжних прав 3. Виникнення та презумпція суміжних прав. 4. Сфера дії суміжних прав. 5. Права виконавців, виробників фонограм, відеогам та організацій мовлення	2
8	Тема 8: Колективне управління авторськими та суміжними правами. 1. Передумови виникнення та поняття колективного управління авторськими та суміжними правами. 2. Суспільна роль організацій колективного управління правами. 3. Еволюція колективного управління та види прав до яких застосовуються колективне управління.	2
9	Тема 9: Правові основи захисту авторського права і суміжних прав. 1. Поняття та порядок захисту авторського права та суміжних прав. 2. Види порушення авторського права та суміжних прав. 3. Цивільно-правовий порядок захисту авторського права та суміжних прав.	2
10	Змістовий модуль 2. Охорона авторського права та суміжних прав українських авторів та іноземних авторів. Тема 10: Міжнародні аспекти охорони авторських та авторських прав. 1. Участь України в міжнародній системі охорони авторських права та суміжних прав. 2. Проблеми співвідношення норм національного законодавства та норм міжнародного права 3. Конвенція про охорону літературних і художніх творів	2
11	Тема 11: Специфіка створення і використання об'єктів авторського права під час виготовлення телепередач. 1. Закон України «Про телебачення і радіомовлення» про розмежування поняття «програми» та «передачі» телерадіомовлення.	2

	2. Етапи створення телепередачі та використання специфічного організаційно-розумового продукту	
12	Тема 12: Майнові і особисті немайнові права автора. 1. Майнові права виконавців. 2. Майнові права виробників фонограм і виробників відеограм. 3. Майнові права організацій мовлення. 4. Обмеження майнових прав виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення.	2
13	Тема 13: Авторський договір. Приклади підготовки авторських договорів в аудіовізуальній сфері. 1. Договір про розподіл майнових прав на службовий твір. 2. Договір про передання (відчуження) майнових прав. 3. Договір про створення за замовленням і використання твору. 4. Видавничий договір. 5. Договір між співавторами твору.	2
14	Тема 14: Спори в галузі авторського права і суміжних прав.. 1. Правовий захист від протиправних посягань. 2. Строки чинності майнових авторських і суміжних прав.	2
	Всього	28

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи здобувачів щодо вивчення дисципліни «Авторські та суміжні права» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Розвиток аудіовізуальної сфери та креативна економіка. Поняття, основні завдання, функції, принципи та джерела авторського права. Місце авторського права серед прав інтелектуальної власності. Поняття авторського права. Основні завдання та функції авторського права.	2
2	Тема 2: Еволюція авторського права і суміжних прав. Виникнення та розвиток авторського права. Розвиток суміжних прав. Становлення системи правової охорони авторського права і суміжних прав в Україні . <u>Реферат</u> 1. Становлення та розвиток державного управління в авторському праві та суміжних правах. 2. Становлення та розвиток законодавства з авторського права та суміжних прав.	2
3	Тема 3: Суб'єкти та об'єкти авторського права. Елементи авторсько-правових відносин. Суб'єкти авторського права. Поняття та ознаки об'єкта авторського права. <u>Реферат</u> 1. Автори творів, співавторство та суб'єкти авторського права. 2. Види об'єктів авторського права. 3. Службові твори та твори, які не є об'єктами авторського права	2
4	Тема 4: Зміст та умови дії авторського права. Зміст авторського права. Особисті немайнові права автора. Майнові права авторів. <u>Реферат</u> 1. Обмеження майнових авторських прав. 2. Строк чинності авторського права. 3. Вільне використання творів без виплати винагороди. 4. Вільне використання творів з виплатою винагороди.	2
5	Тема 5: Виникнення та реєстрація авторського права. Виникнення авторського права. Презумпція авторського права. Реєстрація авторського права. <u>Реферат</u> 1. Державна реєстрація авторського права в Україні. 2. Порядок здійснення державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір	2

6	Тема 6: Розпорядження майновими авторськими правами. Поняття авторського договору. Зміст авторського договору. Види авторських договорів. Реферат 1. Договір про передачу права на використання твору 2. Договір про передачу (відчуження) майнових авторських прав. 3. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності на твір відповідно до Цивільного кодексу України. 4. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності. 5. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. 6. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності	2
7	Тема 7: Охорона суміжних прав виконавців, виробників фонограм, виробників відеограм та організацій мовлення. Суб'єкти суміжних прав. Об'єкти суміжних прав. Виникнення та презумпція суміжних прав. Сфера дії суміжних прав. Права виконавців, виробників фонограм, відеограм та організацій мовлення Реферат 1. Обмеження майнових суміжних прав 2. Вільне використання об'єктів суміжних прав	2
8	Тема 8: Колективне управління авторськими та суміжними правами. Передумови виникнення та поняття колективного управління авторськими та суміжними правами. Суспільна роль організацій колективного управління правами. Еволюція колективного управління та види прав до яких застосовуються колективне управління. Реферат 1. Специфіка форм та характеру діяльності організацій колективного управління авторськими та суміжними правами. 2. Функції організацій колективного управління авторськими та суміжними правами 3. Становлення системи колективного управління авторськими та суміжними правами в Україні	2
9	Тема 9: Правові основи захисту авторського права і суміжних прав. Поняття та порядок захисту авторського права та суміжних прав. Види порушення авторського права та суміжних прав. Цивільно-правовий порядок захисту авторського права та суміжних прав. Реферат 1. Способи цивільно-правового захисту авторського права та суміжних прав 2. Способи забезпечення позову у справах про порушення авторського права та суміжних прав 3. Адміністративна відповідальність з порушення авторського права та суміжних прав 4. Кримінальна відповідальність за порушення авторського права та суміжних прав 5. Норми щодо державного контролю за виготовленням та розповсюдженням товарів, які містять об'єкти авторського права та суміжних прав.	2

10	Змістовий модуль 2. Охорона авторського права та суміжних прав українських авторів та іноземних авторів. Тема 10: Міжнародні аспекти охорони авторських та авторських прав. Участь України в міжнародній системі охорони авторських права та суміжних прав. Проблеми співвідношення норм національного законодавства та норм міжнародного права. Конвенція про охорону літературних і художніх творів Реферат 1. Всесвітня конвенція про авторське право. 2. Міжнародна конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення. 3. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм. 4. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право. 5. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми. 6. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми 7. Всесвітня організація інтелектуальної власності. 8. Угода про торговельні аспекти прав на інтелектуальну власність (Угода TRIPS) 9. Охорона авторського права та суміжних прав українських авторів та іноземних авторів	2
11	Тема 11: Специфіка створення і використання об'єктів авторського права під час виготовлення телепередач. Закон України «Про телебачення і радіомовлення» про розмежування поняття «програми» та «передачі» телерадіомовлення. Етапи створення телепередачі та використання специфічного організаційно-розумового продукту Реферат 1. Захист авторських прав на телебаченні. 2. Види порушення авторського права та суміжних прав на телебаченні.	2
12	Тема 12: Майнові і особисті немайнові права автора. Майнові права виконавців. Майнові права виробників фонограм і виробників відеограм. Майнові права організацій мовлення. Обмеження майнових прав виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення. Реферат 1. Цивільно-правовий порядок захисту авторського права та суміжних прав. 2. Способи цивільно-правового захисту авторського права та суміжних прав	2
13	Тема 13: Авторський договір. Приклади підготовки авторських договорів в аудіовізуальній сфері. Договір про розподіл майнових прав на службовий твір. Договір про передання (відчуження) майнових прав. Договір про створення за замовленням і використання твору. Видавничий договір. Договір між співавторами твору. Реферат 1. Договір між організацією колективного управління та особою, яка використовує твори. 2. Договір про колективне управління майновими правами автора. 3. Ліцензійний договір.	2

14	Тема 14: Спори в галузі авторського права і суміжних прав. Правовий захист від протиправних посягань. Строки чинності майнових авторських і суміжних прав. Реферат 1. Виникнення і здійснення авторського права. Презумпція авторства. 2. Авторське право і право власності на матеріальний об'єкт, в якому втілено твір.	8
	Всього	34

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення екзамену (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, екзамен (залік)

Питання до екзамену

1. Місце авторського права серед прав інтелектуальної власності.
2. Поняття авторського права.
3. Основні завдання та функції авторського права.
4. Виникнення та розвиток авторського права
5. Розвиток суміжних прав
6. Становлення системи правової охорони авторського права і суміжних прав в Україні
7. Елементи авторсько-правових відносин.
8. Суб'єкти авторського права.
9. Поняття та ознаки об'єкта авторського права.
10. Зміст авторського права
11. Особисті немайнові права автора.
12. Майнові права авторів.

13. Виникнення авторського права.
14. Презумпція авторського права.
15. Реєстрація авторського права.
16. Поняття авторського договору..
17. Зміст авторського договору
18. Види авторських договорів.
19. Суб'єкти суміжних прав.
20. Об'єкти суміжних прав
21. Виникнення та презумпція суміжних прав.
22. Сфера дії суміжних прав.
23. Права виконавців, виробників фонограм, відеогам та організацій мовлення
24. Передумови виникнення та поняття колективного управління авторськими та суміжними правами.
25. Суспільна роль організацій колективного управління правами.
26. Еволюція колективного управління та види прав до яких застосовуються колективне управління.
27. Поняття та порядок захисту авторського права та суміжних прав.
28. Види порушення авторського права та суміжних прав.
29. Цивільно-правовий порядок захисту авторського права та суміжних прав
30. Участь України в міжнародній системі охорони авторських права та суміжних прав.
31. Проблеми співвідношення норм національного законодавства та норм міжнародного права
32. Конвенція про охорону літературних і художніх творів
33. Закон України «Про телебачення і радіомовлення» про розмежування поняття «програми» та «передачі» телерадіомовлення.
34. Етапи створення телепередачі та використання специфічного організаційно-розумового продукту
35. Майнові права виконавців.
36. Майнові права виробників фонограм і виробників відеогам.
37. Майнові права організацій мовлення.
38. Обмеження майнових прав виконавців, виробників фонограм, відеогам і організацій мовлення
39. Договір про розподіл майнових прав на службовий твір.
40. Договір про передання (відчуження) майнових прав.
41. Договір про створення за замовленням і використання твору.
42. Видавничий договір.
43. Договір між співавторами твору.
44. Правовий захист від протиправних посягань.
45. Строки чинності майнових авторських і суміжних прав.

**9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ
З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ**

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для екзамену / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч.посібник / За загредканд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.
2. Бахарева О. Об'єкти прав інтелектуальної власності: загальні умови захисту. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. № 6. С. 98-106.
3. Вахонєва Т.М. Авторське право і суміжні права в Україні: навчальний посібник. Київ.: ВД «Дакор», 2019. – 2-ке вид., перероб і доп. - 576 с.
4. Дахно І. І. Право інтелектуальної власності: навч. посібник, Київ.: «Центр учбової літератури», 2015. 560 с.
5. Еннан Р., Кулинич О., Мазуренко С., Менсо И., Романадзе Л. Право інтелектуальної власності. Навчальний посібник: Київ., Алерта, Правоваєдність. 492 с.
6. Капіца Ю.М. Авторське право і суміжні права в Європі: монографія / Ю.М. Капіца, С.К. Ступак, О.В. Жувака. – Київ.: Логос, 2012. – 696с
7. Кожушко Р.Ю. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Київ.: КНУТД, 2014. 108 с.
8. Котенко М. В. Місце інтелектуальної власності в системі правових цінностей: теоретико-правові аспекти. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право 2021. Вип. 63. С. 11-16.
9. Кронда О. Ю. Правова природа недобросовісної конкуренції в інтелектуальній власності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2019. Вип. 54. С. 76-78.
10. Мікульонюк І. О. Інтелектуальна власність : навч. посіб. 3-тє вид., переробл. І допов. Київ. : НУТУ «КП», 2012. 238 с.
11. Москалюк Н.Б., Кузьмич Л.В. Право інтелектуальної власності. Практикум: Навч. посібник. Тернопіль, 2017. 200 с.
12. Мудрицька К. О. Оцінка впливу соціологічного дослідження як нового типу доказів у справах про захист прав інтелектуальної власності. ScienceRise. Juridical Science. 2020. № 4. С. 41-46.
13. Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. для студ. вищих навч.П68 закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андросук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред.О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.
14. Харитонов О. І., Харитонов Є. О., Ківалова Т. С., Дмитришин В. С., Кулініч О. О., Романадзе Л. Д. та ін. Право інтелектуальної власності: підручник: «ЮрінкомІнтер», 2015. 544 с.

Допоміжна:

1. Химинець О. О. Адміністративно-правові особливості захисту прав інтелектуальної власності у процесі інноваційної освітньо–наукової діяльності в університеті. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2019. Вип. 59(2). С. 67-72.
2. Штефан А.С. Авторське право і суміжні права: особливості правової охорони, здійснення та захисту: монографія / НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ “НВП Інтерсервіс”, 2017. 150с.
3. Ярмолюк А. С. Відкриті інновації з точки зору правової охорони інтелектуальної власності. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. № 5. С. 105-120.

Інформаційні ресурси:

1. Media Rights and Intellectual Property (Media Topics) URL: <https://www.amazon.com/Media-Rights-> (Дата звернення 30.08.2022 року)
2. Media Texthack Group (2014) Media Studies 101 - A Creative Commons Textbook: URL: <https://mediatexthack.wordpress.com/> (Дата звернення 30.08.2022 року)
3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>. (Дата звернення 30.08.2022 року)
4. Он-лайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua>. (Дата звернення 30.08.2022 року)
5. Офіційний сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності - www.wipo.int (Дата звернення 30.08.2022 року)
6. Офіційний сайт ДП «Український інститут інтелектуальної власності» («Укрпатент») – www.ukrpatent.org (Дата звернення 30.08.2022 року)